SMART DELTA DRECHTSTEDEN
slim · samen · vooruit

Voorstel samenwerking regio Smart Delta Drechtsteden – gemeente Gorinchem 2026

1. Inleiding

Het jaar 2026 markeert een belangrijk moment voor de regio Drechtsteden. We staan voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van woningbouw, mobiliteit, energietransitie en brede welvaart. Om deze opgaven effectief en gezamenlijk aan te pakken, wordt de samenwerking regionaal versterkt via drie tijdelijke taskforces en de Regionale Investeringsagenda (RIA).

Tegelijkertijd is 2026 een overgangsjaar. De inwonersbijdrage daalt met 20%, en de regio maakt de omslag naar een meerjarige, strategische samenwerking waarin uitvoering, investeringen en maatwerk centraal staan. Voor Gorinchem ligt er in deze context een concreet en afgebakend voorstel om in 2026 aan te sluiten.

2. Samenwerkingskader 2026

In de kern voorziet het voorstel in een samenwerking en verdere verkenning voor een periode van één jaar (2026). Deze samenwerking kan plaatsvinden op alle regionale thema's. Het uitvoeringsplan voor 2026, waarin de thema's en activiteiten zijn opgenomen, wordt bijgevoegd. Een en ander onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting. Naast alle structurele activiteiten, gaat het ondermeer ook over:

- Deelname aan de drie tijdelijke taskforces (Bouwen en Wonen, Bereikbaarheid en Netcongestie);
- Deelname aan het 'Maritiem pact de Witt'
- Aansluiting bij de verschillende lobbylijnen richting provincie en Rijk;
- Volledige deelname aan de Regionale Investeringsagenda (RIA).

Deelname, als eigenaar, aan Smart Delta &partners (in oprichting) is vooralsnog niet aan de orde. Besluitvorming hierover zal plaatsvinden bij definitieve besluitvorming over de wijze waarop Gorinchem deelneemt aan de samenwerking Smart Delta.

Op basis van deze samenwerking kan het komende jaar worden benut om de verdieping en verbreding van de samenwerking te verkennen. In 2027 kunnen dan, op basis van de ervaringen en uitkomsten, meer structurele afspraken worden gemaakt.

3. Bestuurlijke aansluiting Gorinchem

Gorinchem kan deelnemen aan alle bestuurlijke overleggen, en de ambtelijke voorbereiding hiervan.

Voor Gorinchem geldt op onderdelen een bijzondere positie. Op thema's als wonen, arbeidsmarkt en energietransitie is sprake van aansluiting bij andere bestuurlijke regio's. Samenwerkingsafspraken moeten daarom passen bij deze specifieke bestuurlijke context en ruimte laten voor maatwerk.

De deelname in 2026 is daarom gericht op verkenning, afstemming en uitvoering op thema's waar samenwerking logisch en versterkend werkt, zonder dat direct structurele verplichtingen worden aangegaan.

4. Financiële bijdrage 2026

Omdat 2026 een verkennings- en overgangsjaar is en de concrete meerwaarde op energie en wonen voor Gorinchem nog nader moet worden bepaald, wordt voorgesteld om een lagere inwonersbijdrage toe te passen.

- Voorstel bijdrage Gorinchem 2026: € 300.000 (circa 60% van de reguliere bijdrage).
- Door te kiezen voor een tijdelijk arrangement ontstaat er geen structurele financiële claim en kan de samenwerking flexibel worden vormgegeven.

5. Vervolg en besluitvorming

Met dit voorstel kan Gorinchem in 2026 volwaardig deelnemen aan de regionale samenwerking onder een tijdelijk en flexibel arrangement. Voor 2027 wordt, conform de reguliere begrotings- en besluitvormingscyclus en in samenhang met de RIA-doorbraakprojecten, een separaat besluit gevraagd over eventuele structurele deelname en de daarbij behorende financiële afspraken. De doorkijk naar 2027 e.v. wordt uiterlijk in april 2026 geboden, zodat Gorinchem deze kan verwerken in de gemeentelijke P&C-cyclus.